

नाम..... कक्षा..... वर्ग..... अनुक्रमांक.....

1. अधोलिखितक्रियापदानां प्रकृतिं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत—
नीचे लिखे क्रिया पदों की प्रकृति को विकल्पों से चुनकर लिखिए—

(i) तिष्ठति

(क) स्था (ख) तिष् (ग) तप्

(ii) पिबति

(क) पिब् (ख) पा (ग) पत्

(iii) वसति

(क) वद् (ख) वस् (ग) वच्

(iv) वदति

(क) वस् (ख) वद् (ग) वच्

(v) गच्छति

(क) गम् (ख) गच्छ् (ग) गाय्

2. अधोलिखितक्रियापदानां धातुं, पुरुषं वचनं च लिखत—
नीचे लिखे क्रिया पदों के धातु, पुरुष तथा वचन को लिखिए—

| यथा— | धातुः | पुरुषः | वचनम् |
|------------|-------|--------|---------|
| पठति | पठ् | प्रथमः | एकवचनम् |
| (i) चलति | | | |
| (ii) हसति | | | |
| (iii) नमति | | | |
| (iv) धावति | | | |
| (v) खेलति | | | |

3. अधोलिखित-धातूनां रूपाणि लिखत-
नीचे लिखे धातुओं के रूपों को लिखिए-
यथा-भू-भवति।

- | | | | |
|-----------|-------|-------------|-------|
| (i) लिख् | | (ii) क्रीड् | |
| (iii) पच् | | (iv) चिन्त् | |
| (v) स्था | | (vi) पत् | |

4. उदाहरणानुसारं रिक्तस्थानानि पूर्यत-
उदाहरण के अनुसार रिक्त स्थानों को पूर्ण करिए-

- यथा-महिलाः पचन्ति। (पचति, पचन्ति)
- | | | |
|-------------|---------|--------------------|
| (i) नराः | । | (करोति, कुर्वन्ति) |
| (ii) पुरुषौ | । | (वदन्ति, वदतः) |
| (iii) कन्या | । | (पठति, पठतः) |
| (iv) महिले | । | (पचन्ति, पचतः) |
| (v) छात्राः | । | (लिखन्ति, लिखतः) |
| (vi) बालकः | । | (स्मरति, स्मरतः) |

5. मञ्जूषायाः उचितकर्तृपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत-
मञ्जूषा से उचित कर्तापद को चुनकर रिक्त स्थानों को पूर्ण करिए-

- | | | | |
|-------------|-----------|--------------|----------|
| (i) | पतन्ति। | (ii) | वहति। |
| (iii) | पिबसि। | (iv) | खादामः। |
| (v) | नमथ। | (vi) | कुरुथः। |
| (vii) | चिन्तयतः। | (viii) | भ्रमावः। |

मञ्जूषा

वयम्, ते, यूयम्, सः, त्वम्, आवाम्, युवाम्, तौ

उत्तराणि

5. धातु-परिचयः

1. (i) (,स) स्था (ii) (ख) पा (iii) (ख) वस् (iv) (ख) वद् (v) (क) गम्
2. (i) चल्, प्रथमपुरुषः एकवचनम् (ii) हस्, प्रथमपुरुषः एकवचनम्
(iii) नम्, प्रथमपुरुषः एकवचनम् (iv) धाव्, प्रथमपुरुषः एकवचनम्
(v) खेल्, प्रथमपुरुषः एकवचनम्
3. (i) लिखति (ii) क्रीडति (iii) पचति (iv) चिन्तयति (v) तिष्ठति (vi) पतति
4. (i) कुर्वन्ति (ii) वदतः (iii) पठति (iv) पचतः (v) लिखन्ति (vi) स्मरति
5. (i) ते (ii) सः (iii) त्वम् (iv) वयम् (v) यूयम् (vi) युवाम्
(vii) तौ/ते (viii) आवाम्